
Bijlage 02

Gelijke
Kansen
Alliantie

Overzicht van thema's die bijdragen aan het bevorderen van gelijke kansen in het onderwijs. Meer informatie over onderzoeken naar de thema's, bijbehorende beleidsmaatregelen, maatschappelijke organisaties en gemeenten die zich met de thema's bezighouden en interessante praktijkvoorbeelden, vindt u op de website gelijke-kansen.nl



01 Ouderbetrokkenheid

Het stimuleren van ouderbetrokkenheid is van belang om gelijke kansen in het onderwijs te realiseren. Dit blijkt uit de volgende onderzoeken:

- Uit onderzoek van Kraft & Rogers (2015) blijkt dat door wekelijkse ouder-leraar communicatie de kans toeneemt dat een student de vakken haalt waarin hij/zij deelneemt.
- Uit onderzoek van Avvisati, Gurgand, Guyon & Maurin (2013) blijkt dat het actief betrekken van ouders bij het onderwijs kan leiden tot positieve effecten. Hoe meer de ouders betrokken raakten bij de school van hun kind, hoe meer de kinderen positief gedrag vertoonden op school.



02 Taalbevordering

Het Thema Taalbevordering is gericht op het verbeteren van de taalvaardigheid van jongeren. Bijvoorbeeld omdat ze thuis een andere taal spreken. Een goede kennis van de Nederlandse taal is belangrijk om onderwijs te kunnen volgen, om te kunnen communiceren met anderen en om een baan te kunnen vinden.

- Uit onderzoek van Kim (2006) blijkt dat het gratis meegeven van boeken aan leerlingen voor in de zomervakantie die matchen met het leesniveau en de interesses van de leerling, kan leiden tot betere schoolresultaten van laag presterende leerlingen.
-



03 Soepele overgangen

Soepele overgangen refereert naar het versoepelen van de overgang voor leerlingen van het basisonderwijs naar het middelbaaronderwijs en voor studenten naar het mbo, binnen het mbo en van het mbo naar het hbo.

- Uit onderzoek van Oreopoulos & Dunn (2013) blijkt dat een goede informatievoorziening aan studenten kan leiden tot positieve effecten op de deelname aan het hoger onderwijs.
- Uit onderzoek van Hastings & Weinstein (2007) blijkt dat het laagdrempelig aanbieden van informatie over de studie kan resulteren in betere schoolkeuzes van families met een lage sociaal economische achtergrond.
- Uit onderzoek van Kraft & Rogers (2015) blijkt dat het wekelijks informeren van ouders over de prestaties en het gedrag van studenten, een positief effect kan hebben op het behalen van vakken door studenten.
- Uit onderzoek van Avery (2013) blijkt dat leerlingen die intensief worden begeleid richting en tijdens de overgang naar het hoger onderwijs, een hogere kans hebben om toegelaten te worden tot een hogeronderwijsinstelling.



04 Professionalisering

Het professionaliseren van docenten draagt bij aan het bevorderen van gelijke kansen in het onderwijs. Binnen het programma Gelijke Kansen is extra aandacht voor het professionaliseren van docenten die werkzaam zijn binnen een grootstedelijke context.

- Uit onderzoek van el Hadioui (2011) blijkt dat binnen een grootstedelijke context in de interactie tussen docenten en leerlingen sprake kan zijn van een pedagogische mismatch.
- Uit onderzoek van Bolhaar, Houkes-Hommes & Van der Ven (2018) blijkt dat het coachen van beginnende docenten in het primair onderwijs kan leiden tot positieve effecten op de leerprestaties van leerlingen.
- Ook blijkt uit onderzoek van Bolhaar, Houkes-Hommes & Van der Ven (2018) dat de interactievaardigheden van docenten met leerlingen verbeterd kunnen worden door het geven van feedback aan leerlingen.



05 Mentoring en coaching

Mentoring en coaching hebben betrekking op het begeleiden van kinderen en jongeren bij hun school- en studiecariëre en het verbeteren van de leerprestaties.

- Uit een overzichtsstudie van het Educational Endowment Foundation (2016) blijkt dat bij peer tutoring waarbij leerlingen in paren of kleine groepen samenwerken en elkaar ondersteunen bij het leren, kan leiden tot positieve effecten. Voornamelijk leerlingen met een lage sociaal economische achtergrond en laag presterende leerlingen profiteren van peer tutoring.
- Uit een overzichtsstudie van het Educational Endowment Foundation (2016) blijkt dat individuele begeleiding door een docent aan een leerling kan leiden tot positieve effecten.
- Uit een overzichtsstudie van het Educational Endowment Foundation (2016) blijkt dat mentoring positieve effecten kan hebben op de non-cognitieve vaardigheden van leerlingen.



06 Loopbaanleren

Loopbaanleren helpt leerlingen en studenten bij het vinden van hun droombaan. Met een concreet doel in hun hoofd, kunnen leerlingen naar hun toekomstbeeld toe werken. Zo is de kans groter dat ze gemotiveerder naar school gaan en hun diploma halen.

- Uit onderzoek van Hoxby & Turner (2013) blijkt dat het bieden van studietesten een positief effect kan hebben op de studiekeuze voor een opleiding die het meest geschikt is voor de leerling.
- Uit onderzoek van Castleman & Goodman (2014) blijkt dat een intensieve loopbaanbegeleiding aan studenten in hun laatste schooljaar op het hoger onderwijs, kan leiden tot betere keuzes met betrekking tot het vervolg van de loopbaan.



07 Armoede en gezondheid

De onderwerpen armoede en gezondheid hebben veel met elkaar te maken. Gezinnen die in armoede leven maken niet altijd de beste keuzes als het gaat om gezondheid. In sommige gevallen hebben ze geen tijd, energie, kennis of geld om gezonde keuzes te maken. Dat kan een slechte invloed hebben op de schoolprestaties van de kinderen.

- Onderzoek van de Education Endowment Foundation (2018) heeft aangetoond dat een gezond ontbijt kan zorgen voor minder probleemgedrag. Hierdoor worden discussies en ruzies in de klas minder en is er meer tijd en aandacht is voor de lesstof.



08 Sport en Cultuur

Door als school sport- en cultuurlessen te organiseren, hebben alle leerlingen hier voordeel van. Kinderen die zich goed voelen, presteren ook beter op school. Zo krijgt iedere leerling een gelijke kans.

- Uit onderzoek van Hartman, de Greeff, Verburgh, Meijer, Van der Fels & Visscher (2015) blijkt dat leerlingen die driemaal per week al bewegend taal- en rekenles krijgen, beter kunnen rekenen en spellen.
- Uit onderzoek van Knauw, Lechner en Relmers (2018) blijkt dat meer gymlessen voor betere prestaties zorgen, omdat het denkvermogen van leerlingen omhoog gaat als ze meer bewegen.



09 Extra onderwijs

Extra onderwijs verwijst naar onder meer bijles, voor- en vroegschoolse educatie en zomerschool en wordt ingezet om leerachterstanden, bijvoorbeeld in taal en rekenen, tegen te gaan.

- Uit een overzichtsstudie van Bolhaar, Houkes-Hommes & Van der Ven (2016) blijkt dat zomerscholen in het algemeen een positief effect hebben op de prestaties van leerlingen.
- Ook blijkt uit de overzichtsstudie dat voor-en vroegschoolse educatie een positieve impact kan hebben op de leerprestaties van kinderen. Dit geldt voornamelijk voor kinderen uit families met een laag sociaaleconomische status.
- Verder blijkt uit de overzichtsstudie dat de leerprestaties van kinderen met een achterstand te verbeteren zijn door extra steunlessen aan te bieden.
- Uit een overzichtsstudie van het Educational Endowment Foundation (2016) blijkt dat het verlengen van de onderwijstijd van leerlingen kan leiden tot een klein positief effect.

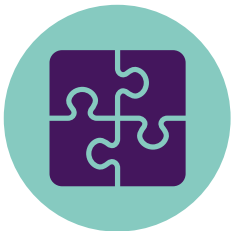


10 Non-cognitieve vaardigheden

Leren is niet alleen kennis opdoen, maar ook kennis toepassen en gebruiken.

Het thema Non-cognitieve vaardigheden focust op de praktische inzet hiervan.

- Uit onderzoek van het Educational Endowment Foundation (2016) blijkt dat het koppelen van jonge kinderen aan een oudere leerling/rolmodel kansen biedt voor het verbeteren van non-cognitieve vaardigheden. Jonge leerlingen leren hierdoor bijvoorbeeld hoe ze zich horen te gedragen, waardoor hun houding op school verbeterd.
- Uit onderzoek van Blackwell, Trzesniewski en Dweck(2007) blijkt dat intelligentie aan te leren valt. Sommige leerlingen denken bijvoorbeeld dat ze sommige onderwerpen die ze niet begrijpen, ook nooit zullen begrijpen. Maar intelligentie, of kennis op een bepaald gebied, is ook te leren. Door jongeren te leren dat kennis ontwikkelt kan worden, verbetert hun gedrag en halen ze hogere cijfers op school.



11 Leermethodes

Er zijn veel verschillende leermethodes. Iedere manier van leren heeft andere voordelen en niet elke manier werkt voor alle leerlingen. Het thema Leermethodes richt zich op de verschillende methodes.

- Zo blijkt uit onderzoek van de Educational Endowment Foundation (2016) dat onderwerpen voor sommige leerlingen makkelijker te begrijpen en onthouden zijn als ze in kleine stukjes worden verdeeld.